

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

21.08.2017

№ 463

Київ

Про схвалення висновку до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги" (реєстр. № 6674 від 10 липня 2017 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", враховуючи рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 жовтня 2016 року № 81 "Про підготовку висновків Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проектів законодавчих актів, поданих на розгляд Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України", Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРИШИЛО:

1. Схвалити висновок до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги" (реєстр. № 6674 від 10 липня 2017 року), що додається.

2. Департаменту антикорупційної політики забезпечити направлення висновку Національного агентства з питань запобігання корупції, схваленого пунктом 1 цього рішення, до Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Національного агентства з питань запобігання корупції Корчак Н.М.

Голова

Корчак Н.М.

Згідно з чинним законодавством
відповідно до колегіального рішення
Національного агентства

Протокол № 53
засідання Національного агентства
від 21 серпня 2017 року

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства з
питань запобігання корупції

21.08.2017 р. № 463

ВІСНОВОК

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення відкритості для суспільства інформації про фінансування діяльності громадських об'єднань та використання міжнародної технічної допомоги»

(проект внесений Президентом України Порошенком П.О., реєстр. № 6674

від 10 липня 2017 року)

(далі – проект Закону)

Національне агентство підтримує проект Закону, метою якого є запровадження прозорої звітності громадських організацій щодо доходів та видатків, підвищення відкритості в їх діяльності, а також виключення з кола суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон), – громадських активістів, осіб, які отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм (проектів) технічної або іншої, в тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції (як безпосередньо, так і через третіх осіб або будь-яким іншим способом, передбаченим відповідною програмою (проектом)).

Разом з тим Національне агентство висловлює зауваження до окремих його норм, які не стосуються мети законопроекту.

1. Проектом Закону передбачається Кримінальний кодекс України (далі – КК) доповнити новою статтею 366², передбачивши в ній *відповідальність за розголошення Головою чи членом Національного агентства з питань запобігання корупції, посадовою чи службовою особою його апарату у будь-якому вигляді інформації з обмеженим доступом, отриманої у зв'язку із виконанням ними службових обов'язків (крім випадків, встановлених законом), якщо такі дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.*

Вказана пропозиція викликає заперечення з огляду на її необґрунтованість.

Так, з пропонованих змін вбачається, що тільки члени Національного агентства з питань запобігання корупції, службові та посадові особи його апарату мають доступ до інформації з обмеженим доступом, або розголошення саме вказаними особами інформації з обмеженими доступом становить такий ступінь суспільної небезпеки, який дає підстави щодо запровадження в КК відповідних норм. Тоді як розголошення такої ж інформації службовими особами інших органів державної влади, які мають доступ до неї тягнутиме кримінальну відповідальність лише у випадку наявності у таких діяннях складу іншого злочину (службова недбалість, зловживання владою або службовим становищем, незаконне поширення конфіденційної інформації про особу, тощо).

2. Проектом Закону пропонується *внести зміни до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, визначивши суб'єктами, на яких поширюється дія цього Закону, керівників та заступників керівників*

юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті; осіб, які є керівниками, заступниками керівників або входять до складу наглядової ради державного банку, державного, комунального унітарного підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, територіальній громаді або господарським товариствам, частка держави чи територіальної громади в яких становить 100 відсотків, і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1 частини першої цієї статті; осіб, які є керівниками, заступниками керівників, або входять до складу наглядової ради державної, комунальної організації, що має на меті одержання прибутку, і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1 частини першої цієї статті.

Пропонована зміна необґрунтовано звужує коло суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, адже посадові особи юридичних осіб публічного права не обмежуються лише керівниками та заступниками керівників відповідних юридичних осіб.

Так, відповідно до статті 65 Господарського кодексу України посадовими особами підприємства є керівник підприємства, головний бухгалтер, члени наглядової ради (у разі її утворення), виконавчого органу та інших органів управління підприємства відповідно до статуту.

В свою чергу враховуючи зміст положень постанови Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 5 «Про судову практику у справах про хабарництво» та правозастосовну практику, до посадових осіб відносяться будь-які працівники юридичних осіб публічного права, які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські функції.

Так, юридичні особи публічного права мають право створювати філії, представництва, інші відокремлені підрозділи, які не мають статусу юридичної особи. Наприклад, державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» має відокремлені підрозділи, які не мають статусу юридичної особи, проте можуть в особі свого генерального директора та інших уповноважених посадових осіб здійснювати закупівлю товарів, робіт і послуг та укладати договори (контракти).

У разі внесення пропонованих проектом змін, на керівників таких відокремлених підрозділів не будуть поширюватися вимоги Закону, в тому числі і щодо конфлікту інтересів, попри те, що в діяльності таких осіб наявні корупційні ризики.

3. Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 52¹ Закону, якими на Національне агентство з питань запобігання корупції покладається обов'язок забезпечити можливість внесення іноземцями або особами без громадянства інформації до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, англійською мовою.

Проте, іноземці або особи без громадянства, які зобов'язані відповідно до статті 45 Закону подавати декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, можуть не володіти не лише українською мовою, а також і англійською.

4. Проектом Закону пропонується внести зміни до статті 23 Закону, а саме *встановлення в цій статті обмеження щодо вартості подарунків, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність і які дозволяється отримувати, не поширювати на подарунки, які одержуються за межами України, особами, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного, комунального складу наглядової ради державного банку, державного, комунального унітарного підприємства, тощо за умов, що такі особи є нерезидентами.*

У зв'язку з цим слід зазначити, що Конвенцією ООН проти корупції (частина четверта статті 7) встановлюється необхідність створення, підтримки й зміцнення систем, які сприяють прозорості і запобігають виникненню конфлікту інтересів. При цьому передбачене в статті 23 Закону обмеження щодо одержання подарунків, в тому числі обмеження щодо вартості подарунків, які відповідають загальновизнаним уявленням про гостинність, і які дозволяється отримувати, є одним із ефективних інструментів про гостинність, і які дозволяється отримувати, є одними із ефективних інструментів запобігання виникненню конфлікту інтересів.

На сьогодні до осіб, на яких поширюється вказане обмеження, серед іншого, належать особи, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства або державної організації, що має на меті одержання прибутку.

У зв'язку з цим, пропонується підвищити межу вартості подарунка для, осіб, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного, комунального складу наглядової ради державного банку, державного, комунального унітарного підприємства, тощо за умов, що такі особи є нерезидентами.

Окрім зазначеного, Національне агентство в цілому підтримує проект Закону в частині запропонованій виключити з кола суб'єктів на яких поширюється дія цього Закону – громадських активістів, осіб, які отримують кошти, майно в рамках реалізації в Україні програм (проектів) технічної або іншої, в тому числі безповоротної, допомоги у сфері запобігання, протидії корупції (як безпосередньо, так і через третіх осіб або будь-яким іншим способом, передбаченим відповідною програмою (проектом).

Голова

Н.М. Корчак